

Přílohy

Příloha č. 1: Rozhovor s moderátorem Dvaceti minut Radiožurnálu Martinem Veselovským

Ve sborníku příspěvků ze semináře pořádaného Sdružením pro rozhlasovou tvorbu a Katedrou žurnalistiky v dubnu 2009 o vás Ondřej Linhart píše, že na rozdíl od bývalé kolegyně Heleny Šulcové moderujete Dvacet minut Radiožurnálu s potřebnou zvědavostí i nadhledem, své hosty nedusíte, ale i přesto od nich dostáváte odpovědi na otázky, které posluchače zajímají. Jak byste sám charakterizoval váš přístup k hostům, které zpovídáte?

Já jsem zvědavý a potměšilý. Mám dojem, že tahle kombinace vede k tomu, že máte dostatečný tah, díky kterému se dozvíte to, co chcete, i když vám to někdo nechce říct. A speciálně potměšilost zaručuje zejména u politiků v pravou chvíli nedostatek soucitu s jejich momentálně nekomfortní situací. Pak není od věci si z nich s mírným nadhledem udělat legraci – pokud si to svých jednáním zaslouží.

Cítíte právě během rozhovorů s politiky, kteří jsou těmi nejčastějšími hosty Dvacet minut Radiožurnálu, potřebu být tvrdší, radikálnější než při interview s jinými hosty?

Ano, to určitě. Samozřejmě v případě, pokud je to potřeba. Zkušenost říká, že nepolitik vesměs odpovídá na to, na co se ho novinář ptá. Politik se snaží mnohdy odpovědět na to, na co chce odpovídat on. Zní to jako klišé, ale je to tak. Pak je potřeba přitvrdit a pokusit se vrátit daného člověka do reality – on je placen z veřejných peněz a spravuje veřejné statky a do toho patří i skládání účtů.

Dvacet minut Radiožurnálu moderujete už šestým rokem, čtvrtým rokem pak Události, komentáře v České televizi. Na jaká úskalí může podle vás moderátor během rozhovoru nejčastěji narazit? A jak by se podle vás měla předcházet, jde-li to pokaždé vůbec?

Úskalí je mnoho. Od toho, že host při příchodu jasně říká, o čem nemá cenu mluvit, co je marginální a zároveň naznačuje, co je podle něho důležité. Pak se pokusí zapříst přátelský hovor, třeba o dětech – protože po takovém kamarádském pokecání na vás novinář přece nemůže být tvrdý, přes gestikulaci, vrtění hlavou a zvedání očí v sloup při vašich otázkách nebo rozporování vašich otázek a obracení otázek ze sebe na vás jako novináře, až po telefonáty ze stranických sekretariátů.

Telefonáty ze stranických sekretariátů?

Ano, na jeden nikdy nezapomenu. Po rozhovoru se Zdeňkem Škromachem jsem zvedl zvonící telefon a tam se ozval pan Tvrdík a říká: já a Jiří Paroubek jsme nespokojeni!

Stalo se vám někdy, že jste se během rozhovoru ve studiu ocitl takříkajíc v úzkých?

Do úzkých se dostanu tehdy, pokud nejsem na něco v rozhovoru dostatečně připraven. Pak platí jediné – pryč od tenkého ledu a přitvrdit v přípravě. Mým soukromým pomníkem je rozhovor s bývalým generálním ředitelem Sazky Alešem Hušákem. Z různých důvodů jsem ho podcenil a rozhovor podle toho pak také dopadl.

Jak vlastně vypadá vaše příprava na rozhovor před vysláním Dvaceti minut Radiožurnálu? Děláte si rešerše sám?

Ano, ke Dvaceti minutám Radiožurnálu se připravuji sám, při přípravě na Speciálech Martina Veselovského spolupracujeme s rešeršním oddělením Českého rozhlasu.

Připravujete si konkrétní otázky nebo jen okruhy?

Připravuji si konkrétní otázky. Mám totiž vyzkoušeno, že teprve pak se v klidu pustím do improvizace. Na přípravě spolupracuji s mým nadřízeným a šéfem publicistiky Radiožurnálu Petrem Dudkem.

Vedle Dvaceti minut Radiožurnálu moderujete na Radiožurnálu také Speciály Martina Veselovského. Je pro vás moderování rozhlasové besedy náročnější než zpovídání hostů ve dvacetiminutovém pořadu?

Tady jde o úplně jinou disciplínu. Vedle absolutní přípravy pak musíte korigovat čtyři až pět hostů včetně vesměs našťvaného publika. Je to hodina a půl velice vypjaté atmosféry a nervů, kdy je potřeba se nějak vyrovnat požadavkem, aby debata byla relativně odborná a zároveň zajímavá, zábavná a poslouchatelná i pro nezasvěceného člověka.

Točíte rozhovory jak v rozhlase, tak v televizi. Čím je podle vás specifický právě rozhlasový publicistický rozhovor oproti tomu v televizi?

Rozhlasový je vesměs klidnější. Nepůsobí tam červené světlo rozsvícené na kameře. Nevím, čím to je, ale sem tam jsou v rozhlase respondenti ochotnější mluvit jako normální lidé.

Příloha č. 2: Rozhovor s moderátorkou Dvaceti minut Radiožurnálu Štěpánkou Čechovou

Alena Sojková o vás vloni v Týdeníku Rozhlas napsala, že dokážete politikům, kteří nemají zrovna čisté svědomí, pěkně zatopit. Do jaké míry jsou podle vás vašeho rozhovory ve Dvaceti minutách Radiožurnálu konfrontační?

To záleží hodně na tématu i stylu vystupování konkrétního hosta. Někdo přijde s tím, že chce věci vysvětlit, někdo přijde tak trochu mlčet a někdo se rád naváží do moderátora. Je potřeba reagovat na osobnost hosta, jeho komunikační schopnosti a samozřejmě i naléhavost tématu. Konfrontovat hosta může být cíl, ale ne dogma.

Ve Dvaceti minutách Radiožurnálu se vám zajisté často stává, že především politici se mnohdy vyhýbají některým – pro ně ne zrovna příjemným – otázkám. Jak to nejčastěji řešíte?

Záleží na stylu kličkování, který dotyčný volí. Když při pokusu se z otázky vymluvit poskytuje další jiné zajímavé informace, chytanu se jich, vyptám se na ně a pak se znovu vrátím k původní otázce. Pokud je to evidentní, neohrabané, občas i trochu neomalené pomíjení položeného dotazu, myslím, že je na místě hosta přerušit s tím, že jsem se ptala na něco jiného a otázku zopakovat, zvláště odolným jedincům klidně i třikrát.

Kdy jste si naposledy po natočení pořadu řekla, že jste do toho či onoho politika „šila“ až přespříliš a možná zbytečně? Nastala někdy taková situace z vaší strany?

Pokud jsem do někoho „šila“ – a přiznávám, že to možná někdy mohlo být hodně – nikdy to nebylo zbytečně, alespoň to tak cítím. Přiznám se, že hodně bezvýsledné z hlediska získaných informací bylo třeba povídání s Andrejem Babišem. Ale zase to byla velmi zajímavá zkušenost z hlediska toho, jak verbálně nebo informačně je vybaven úspěšný podnikatel z hlediska vstupu do politiky.

Vedle moderování publicistického pořadu Dvacet minut Radiožurnálu působíte na stejné stanici také jako moderátorka zpráv, což není ve světě úplně obvyklé, aby ve zpravodajství a zároveň publicistice figuroval tentýž moderátor. Má to pro vás nějaké nevýhody?

Myslím, že to má samé výhody a nejen pro mě. Doufám, že posluchač ocení, že mu ob týden přináší zprávy někdo, kdo se kauzami týden následující hlouběji zabývá v publicistice. Snad jsem pro posluchače důkazem, že moderátoři zpráv na Radiožurnálu nejsou žádní „čteči“, ale lidé skutečně sledující dění. Co se týče výhod - pro mě spočívá především v tom, že tenhle systém mi brání v jakémsi opotřebenosti v jednom nebo druhém. Změna mi dává příjemný pocit, že nezapomínám ani jeden styl práce a „zprávaření“ pro publicistiku příjemně udržuje přehled nejen den po dni, ale doslova hodinu po hodině.

Jak vypadá vaše komunikace s hosty, především politiky před samotným natáčením Dvaceti minut Radiožurnálu? Otázky zřejmě nikdy neprozrazujete, není-liž pravda?

Nikdy nepošlu dotyčnému - třeba na žádost jeho tiskového oddělení - celý scénář. Přirozeně ho informuji o okruzích, které nás budou zajímat. Před studiem pak občas některé otázky i „odtajním“ a to ty, u kterých považuji za důležité třeba znát vývoj posledních minut, osobní názor hosta, který není třeba vždy shodný s tím, co může prezentovat a podobně. Může to hodně napovědět, jak bude dotyčný reagovat on air.

Stalo se vám někdy, že jste se během rozhovoru ve studiu ocitla takříkajíc v úzkých?

Úplně v úzkých jsem se, myslím, necítila nikdy. Asi bych to měla zaklepat na dřevo, nebo tak něco. Na každý rozhovor se připravuji několik hodin. Pokud se tedy i tak stane, že host například hovoří o něčem zcela novém, nepotřebuji ze sebe dělat chytrou – v ten okamžik předpokládám, že je to nové i pro mnoho posluchačů a doptám se na detaily. Může se stát, že se člověk dopustí hloupě znějícího „přereku“, pak je na místě se s omluvou okamžitě opravit. Ostatně přiznat chybu, pokud by k ní došlo z mé strany, považuji za nejférovější. I kdyby to byla mezera vědomostní.

Na jaká úskalí může podle vás rozhlasový moderátor během rozhovoru nejčastěji narazit? A jak by se podle vás měla předcházet, jde-li to pokaždé vůbec?

Předcházet pokaždé úplně všemu se jednoznačně nedá a ani to není způsob jak k té práci přistupovat a jak o ní přemýšlet. Dáte tématu poctivou přípravu, máte nějaké zkušenosti a to ostatní je kouzlo a riziko živého vysílání. Je férové k hostům i k moderátorům. Oba mají možnost toho druhého dostat do úzkých, oba mají možnost konstruktivně komunikovat.

Jak vlastně vypadá vaše příprava na rozhovor před vysíláním Dvaceti minut Radiožurnálu? Využíváte archivy?

Většinu věcí si vyhledávám sama na internetu, máme k dispozici i profesionální databázi Newton. Najdu téma a podle potřeby zkoumám věci třeba i několik let zpátky. Prostě sednete a třeba tři, pět hodin čtete, hledáte, skládáte si v hlavě informace, dramaturgickou výstavbu rozhovoru. A pak to vše hodíte na papír.

Připravujete si konkrétní otázky nebo jen okruhy?

Připravuji otázky konkrétní, tak aby bylo panu Dudkovi jasné, kam jimi směřuji, jakým směrem chci rozhovor vést. Ve studiu pak většinou používám jiné, stručnější a přímější formulace, spoustu napsaného vynechám a spoustu, podle reakcí hosta, přidám. Nelze se držet papíru, ale podrobná příprava mi slouží vlastně i jako opakování vědomostí o daném tématu.

Příloha č. 3: Rozhovor s moderátorem Ranního interview Janem Pokorným

Rozhovory vysílané v Ranním interview jsou poměrně krátké, jejich stopáž se pohybuje kolem pěti minut. Jak na ně vypadá vaše příprava? Je podle vás složitější než při delším interview?

Podle mě to je náročnější, určitě. Když točíte pětiminutový tvar, chcete, aby i během těch pěti minut zazněly ty nejdůležitější informace. Musíte proto i respondentu tlačit k poněkud sevřenějším výrazům, kdežto u toho třicetiminutového rozhovoru můžete nejprve nastolit

nějakou atmosféru a posléze to hrát téměř jako symfonii, kdy se střídají různé harmonie, rytmy a motivy. Moje příprava na rozhovor spočívá v tom, že se večer podívám do našeho systému iNEWS, ze kterého se dozvím, že mě ráno deset minut před osmou čeká například rozhovor s Miroslavou Němcovou na aktuální politickou situaci, na téma změn v Poslanecké sněmovně. Mám u každého rozhovoru napsáno zhruba pět tematických okruhů, které naznačují, o jakých tématech by měla být řeč. Mě ale nicméně baví takovéto umění třetích a čtvrtých otázek, kdy se na věci doptávám a vyhledám si k tématu něco zajímavého.

Většina rozhovorů je pořizena přes telefon. Jak vlastně vypadá komunikace vás a respondenta před natáčením, když jej nemáte před sebou, ale na telefonní lince?

To bývá někdy to nejzajímavější. Probíhá to tak, že ve tři čtvrtě na osm skončí zprávy, začíná písnička a během ní jsem ve spojení s respondentem. S některým se například jenom pozdravíme, s jiným se třeba vůbec nebavíme, méně mediálně vytrénované respondenty uklidňuji, s některými si třeba vyprávím vtipy.

Například i s politiky?

Nezačínám většinou já, ale samozřejmě i s politiky. Místrem takovéto komunikace s novináři je Miroslav Kalousek. Ten začne buď sérií několika nevysílatelných výrazů, nebo se na mě rozkřičí kvůli tomu, jaké údajně hlouposti vysíláme v ekonomickém zpravodajství, že bychom toho či onoho ekonomického redaktora měli vyhodit. Tím mě neskutečně pobaví. Stává se často, že ale i vypráví vtipy. On to skutečně s novináři umí, je dobrý řečník a podle mě je po Miloši Zemanovi a Vlastimilu Tlustém posledním, který v politické reprezentaci drží prapor rétoriky.

Když už jsme u politiků, nedomníváte se, že kupříkladu Radiožurnál málo disponuje archivními zvukovými nahrávkami, prostřednictvím nichž by moderátor mohl posluchači připomenout právě sliby voličům?

Jsem o tom přesvědčen. Je to dílem nedůsledností, lajdáckostí, ledabylostí rozhlasových pracovníků. Redaktory, kteří tyto publicistické tvary připravují, k tomu málokdo tlačí. A samozřejmě člověk je z podstaty líný. Na druhou stranu – a to není omluva – například

v politice se to všechno děje natolik překotně, že vám v lepší orientaci nepomůže ani archiv. Politici popírají svá slova hodinu po hodině, ale máte pravdu, že je škoda archivů nevyužívat.

Vaše rozhovory nejsou příliš konfrontační vůči respondentům. Často využíváte ironie, mám pravdu?

Ano. Já nepatřím k těm moderátorům, který by příliš okatě tlačil na pilu a který by měl pocit, že každého respondenta musí hned první otázkou rozsekat na kousíčky. Já tak nejsem povahově ustrojený. Mě spíše láká – pokud si už s někým respondentem takříkajíc pohrívám – přijít věcem na kloub jiným způsobem než pomocí agrese, ale právě prostřednictvím například ironie nebo i pomocí nějakého vtipu. Já mám totiž takovou zkušenost, že pokud někomu začnete hned v úvodu pokládat tvrdé otázky, tak se rychle uzavře a už z něj nedostanete ani větu. Samozřejmě jste za hvězdu, ale nic jste se nedozvěděl. Já mám totiž ještě pořád pocit, že mojí hlavní funkcí je být žurnalistou – překladatelem.

V čem je podle vás rozhovor v rozhlasu specifický od toho v televizním vysílání?

Já myslím, že specifika rozhlasového rozhovoru vycházejí z rozhlasové práce jako takové. Jako moderátor tam nejste vidět, nemůžete v něm pomocí dalších čtyř kamer posluchači ukázat, jak se respondent tváří například při zodpovídání nepříjemné otázky. Vy se musíte pokusit tyto obrázky nahradit. Na druhou stranu ale rozhlasový rozhovor působí na hosty daleko uvolněněji než například ten v televizi. Když jsme s kolegou Petrem Nováčkem točili ve dvou zhruba čtyřicetiminutový rozhovor, tak se k nám hosté opravdu rádi vraceli. Užívali si, že nemusejí být v tom saku a kravatě, že se nemuseli prohlížet v monitoru, jestli na voliče působí tím nejlepším dojmem. Zároveň nám ale přiznávali, že důsledkem jejich uvolnění bylo i to, že byli málo obezřetní, a občas z nich vypadlo něco víc než například v nedělních televizních debatách.

Jaká nejhorší situace může podle vás rozhlasového žurnalistu během rozhovoru potkat?

To je těžká otázka. Asi by ho nemělo potkat nic. Rozhovor musí vést člověk s takovou zkušeností – nejen profesní, ale i životní – aby ho nic zkrátka nevykolejilo. Na druhou stranu ale stát se může všechno. Moje noční můra je, že vedu desetiminutový rozhovor a v páté minutě už nevím, jakým směrem rozhovor vést dál.

Stalo se vám to už někdy?

Stalo, ale nikdo to naštěstí nepoznal. Točíte patnáctiminutový rozhovor s někým, kdo není příliš mluvný, máte připraveno pětadvacet otázek a náhle zjistíte, že poslední připravenou otázku pokládáte v prvních pěti minutách rozhovoru. Zachránil mě asi jakýsi pud sebezáchovy. Ten rozhovor si každopádně za rámeček určitě nedám, ale stát se vám to prostě může.

Příloha č. 4: Rozhovor s moderátorkou pořadu Nad věci Janou Klusákovou

Sama o sobě tvrdíte, že při rozhovorech s hosty pokládáte obyčejné otázky, které mnohdy samotné respondenty zaskočí. Je to z vaší strany záměr, nebo se zkrátka ptáte tak, jak vám to příroda nedělila?

Je to ode mne rafinovaný záměr, vypěstovaný dlouhodobou praxí. Odpovídám trochu žertem, ale posluchači i zpovídání hosté vítají obyčejnost, a mně i posluchačům pomůže leccos se dozvědět.

Zpovídala jste už stovky hostů a v různých pořadech. Míváte i po dlouholeté praxi pocit, že se vám rozhovor nepovedl?

To víte, že se to samozřejmě občas stane. Paradoxně nejčastěji u těch hostů, kteří velmi usilují o účast v rozhlasovém pořadu. Vím to, a přece vždycky tomu naléhání podlehnu. Tihle lidé – a mohou to být vzdělaní odborníci – mívají takovou trému, že z nich musím páčit každé slovo. To je v živém vysílání problém, občas málem tragédie. Snažím se je všemožně uklidnit, ptám se třeba na počasí, v případě žen na děti a postupně to nějak zvládneme. Po takovém vysílání se cítím, jako bych složila tři fůry uhlí.

Jak by zněla vaše rada začínajícímu novináři, aby pořídil kvalitní rozhlasový publicistický rozhovor?

Osvědčeným receptem je pečlivá příprava z několika různých pramenů. Příprava je základ, samotný rozhovor už je - nebo by aspoň měl být - vrcholek ledovce. Člověk nesmí spoléhat na to, že se to nějak okecá. To sice u zkušeného moderátora jde, ale posluchači to spolehlivě poznají.

Jak vypadá po těch letech praxe vaše příprava na rozhovor?

Připravuji si otázky v okruzích, ale rozhovor se často vyvíjí docela jinak - hostovy odpovědi ho vedou jiným směrem a já se tomu nebráním. Žádné konzultanty ani spolupracovníky bohužel nemám. Máme v rozhlase výborně vybavené oddělení dokumentace, to je můj spolehlivý školitel. Pokud mluvím se spisovatelem o jeho nové knize, přečtu ji a dělám si při tom poznámky. Totéž platí o filmu, o divadelním představení nebo o výstavě.

Řada rozhovorů vám vyšla také v knižní podobě, točíte i pro Třináctou komnatu České televize. V čem je pro vás osobně specifický právě rozhlasový publicistický rozhovor?

Mám ho nejraději, protože se odehrává tady a teď. Můžete v něm využít, co jste před chvílí někde zaslechl nebo co právě přinesly světové agentury - mám před sebou totiž počítač. A ráda mám i kontaktní pořady s telefonickou účastí posluchačů.

Jak moc se podle vás v současné době změnila podoba rozhlasového publicistického rozhovoru v médiu veřejné služby? Je podle vás agresivnější, více konfrontační?

Vím ze zkušenosti, že posluchači nemají agresivní tón rozhovoru rádi, znervózňuje je. Jiná věc je důslednost. Když se na něco zeptám, a host obratně uhýbá a mluví o něčem jiném - především politici jsou k tomu speciálně školeni - vracím se k původní otázce a trvám na odpovědi s tím, že to nezajímá jenom mě.

Existuje vlastně nějaký klíč, podle něhož si vybíráte do svých pořadů hosty? Vybíráte je sama?

Hosty si vybírám sama, pořad mám nějaké v zásobě. Občas vyhovím vedení stanice, ale není to z jejich strany žádný diktát a není to často. Inspirují mě média, novinky ve vědě a v kultuře.

Natočila jste během své dosavadní práce v rozhlase nějaký rozhovor, který vám dokonce života zůstane v paměti?

Někdy se to prostě povede a to je pak radost pro všechny zúčastněné strany. Například s dirigentem Zdeňkem Mácalem hned po jeho návratu z exilu. Opakovaně s režisérem Janem Špátou. S profesorem Janem Starým, přednostou Kliniky dětské hematologie a onkologie v pražském Motole, se statečnou Jaroslavou Moserovou týden před smrtí a s řadou dalších osobností.

Pokud byste měla nabídnout krátkou definici takového publicistického rozhlasového rozhovoru, jaký vedete vy, jak by taková definice zněla?

Omlouvám se, ale jsem výhradně mediální praktik. Teorii nechávám teoretikům.

Příloha č. 5: Rozhovor s moderátorem pořadu Host Radiožurnálu Václavem Žmolíkem

Co je podle vás nejtěžší na publicistickém rozhlasovém rozhovoru? Myslím tím z pohledu moderátora.

Já nepovažuji nic za nejtěžší, skutečně. Máte v něm kontakt s člověkem, což mě těší. Nachystat se na rozhovor – to je také krásná práce. Nastudujete spoustu zajímavých věcí, byť devadesát procent spadne pod stůl – to je jako s ledovcem u této práce. Většinou si zvete hosty, kteří se umějí vyjadřovat – to je také velká radost. Seznamujete se s řadou zajímavých lidí, od kterých se mnohdy dozvíte neuvěřitelné věci. Nejvíc kouzelné na rozhovoru je to, že vy sice máte nějakou přípravu, která vám naznačuje, jakým směrem se interview bude zhruba odvíjet, ale nakonec to dopadne úplně jinak, než jste předvídal. Zkrátka na rozhlasovém rozhovoru se mi líbí všechno.

Zajisté jste zpovídal i hosty, kteří se sice umějí dobře vyjadřovat, ale mají strach z rozhlasového mikrofonu. Jak přistupovat k takovým respondentům?

To začíná už přivítáním. Respondent musí vidět, že přicházíte s otevřeným hledím,

rozzářenýma očima, dáváte mu najevo, že vás zajímá. Můj recept spočívá především v tom, že se snažím navázat kontakt a s tím hostem si povídám i před rozsvícením červeného světélka. Je zřejmě pravda, že člověk po těch letech, co točí rozhovory s nejrůznějšími lidmi, má nějakou metodu, jak dokázat otevřít svého hosta, aniž by si to jakkoliv uvědomoval.

Co dělat, když si s hostem na první pohled nasednete?

To se pochopitelně taky může stát, ale vy to jako profesionální novinář nesmíte dát absolutně najevo. U rozhlasu veřejné služby není navíc podstatné, jestli host sedí nebo neseď panu Žmolíkovi. To může mít nějakou roli v talk-show komerčního média. Na druhé straně může nastat i situace, kdy si s někým příliš sednu. I v tomto případě je potřeba se od toho odmyslet.

Vy jste to už trochu naznačil. Do jaké míry by podle vás měly mít rozhovory v médiu veřejné služby prvky institucionální komunikace a na druhé straně prvky té individuální komunikace?

To je velmi těžká otázka. Na jedné straně se snažíte o objektivní rozhovor, na druhé straně i novinář by měl být osobnost. Někdo má rád rozhovory Lucie Výborná, jiný si s oblibou poslechne rozhovory, které vede Václav Žmolík. To podle mě i k médiu veřejné služby patří. Něco jiného je, když hlavní zpravodajskou relaci v televizi veřejné služby moderuje člověk, který se nechá vyfotografovat, když si sprchuje kalhotky. To mě uráží. Myslím si, že ona hranice je především pocitová a že je dána jakousi dobovou konstelací, společenským územ. A vy to buď ctíte, nebo nikoliv.

V čem spočívá vaše příprava na rozhovor?

Rešerše nám tady na Radiožurnálu dělají kolegové z domácí dokumentace. Musím říci, že jsou velmi šikovní a většinou odvádějí opravdu skvělou práci. Pochopitelně vždy záleží na respondentovi, někdy si musím pročíst stostránkové rešerše, jindy o něco kratší materiály. Častější je ale ta první z variant. U mě to má důsledek, že v poslední době nečtu tolik beletrie. Moje svědomí ale zůstává čisté, protože během týdne jsem při zpracovávání nejrůznějších novinářských žánrů musel přečíst například čtyři knihy. Ať šlo o točení dokumentu, nebo o rozhovor. Myslím si, že čím je lepší příprava, tím lepší rozhovor.

Točil jste rozhovory také pro televizi. Kdybyste měl vyjmenovat specifika rozhlasového rozhovoru, jaká by to byla?

Rozhlasový rozhovor má především tu výhodu, že na vás není vidět. Znamená to, že se můžete více soustředit. Výhodou je také to, že nejrůznější psané materiály máte před sebou, můžete do nich často nahlížet, kdežto v televizi se musíte dívat spíše na hosta. Při rozhlasovém rozhovoru mám pocit větší intimity. I když dnes už to také vlastně není úplně pravda, protože ve studiu máme také kameru.